

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Gabriely Gerdovej, v právnej veci žalobcu: **F., s.r.o., B. X., N.**, zastúpený *advokátskou kanceláriou I., s.r.o., Š. X., K.*, proti žalovanému: **Národný inšpektorát práce**, Masarykova 10, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 10. januára 2011 č.: S/2010/02473-2.1, O-192/2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/25/2011-70 zo dňa 27. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/25/2011-70 zo dňa 27. septembra 2011 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 10. januára 2011 č.: S/2010/02473-2.1 O-192/2010 a rozhodnutie Inšpektorátu práce Nitra zo dňa 26. októbra 2010 č. k.: 135/10/práv. **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 1.196,62 € na účet jeho právneho zástupcu I., s.r.o., Š. X., K., v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu uvedené v záhlaví tohto rozsudku. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd zo správneho spisu mal preukázané, že správny orgán 1. stupňa vykonal u žalobcu kontrolu dňa 21.7. a 27.7.2010 dodržiavania predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a kontrolu dodržiavania zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, o výsledku ktorej bol spísaný protokol č. INA-37-05-2.2/P-E22,A25-10 zo dňa 27.7.2010, obsah ktorého bol prerokovaný so štatutárnym zástupcom žalobcu; vykonanou inšpekciou bolo inšpektorátom práce zistené porušenie § 3 ods. 2 zák. č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ citovaného zákona na tom skutkovom základe, že žalobca ako právnická osoba využíval závislú prácu fyzickej osoby, a to Ing. E. K., pracujúcej u žalobcu na základe uzatvorenej pracovnej zmluvy zo dňa 13.7.2010 – administratívne práce na ekonomickom úseku, fakturácia, s miestom výkonu práce v sídle žalobcu v N., pričom žalobca si nesplnil oznamovaciu povinnosť u tejto zamestnankyne voči sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu včas; podľa predloženého registračného listu FO túto zamestnankyňu žalobca prihlásil do registra poistencov Sociálnej poisťovne pobočka N. dňa 14.7.2010 o 10,41 h; prvostupňový správny orgán prípisom zo dňa 28.9.2010 začal správne konanie proti žalobcovi vo veci uloženia pokuty v sume 2.000 €; žalobca využil svoje právo účastníka konania a listom zo dňa 7.10.2010 sa vyjadril k veci s tým, že neporušil § 231 ods. 1 písm. b/ zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, lebo je toho názoru, že v deň nástupu do práce tejto zamestnankyne zamestnávateľ vytváral podmienky pre plnenie jej pracovných úloh, preto nemohla ešte pracovať a vykonávať závislú prácu; u menovanej sa jednalo o prvé zamestnanie; prvostupňový správny orgán za zistené porušenia uložil žalobcovi pokutu v sume 2.000 € za skutok opísaný vo výroku rozhodnutia zo dňa 26.10 2010; žalobca sa proti tomuto rozhodnutiu správneho orgánu odvolal; žalovaný správny orgán napadnutým rozhodnutím podľa § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne.

Krajský súd zákonnosť napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu posudzoval v intenciách článku 2 ods. 2 Ústavy SR, v intenciách ustanovenia § 3 ods. 2 zák. č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinného do 19.7.2011 v spojení s § 2 ods. 2 písm. b/ cit. zákona, ďalej v intenciách ustanovení § 231 ods. 1 písm. b/ zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, v spojení s § 19 ods. 2 zák. č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a s § 42 ods. 1, s § 43 ods. 1 a s § 46 zák. č. 311/2011 Z. z. Zákonníka práce.

Poukázal na to, že v prejednávanej veci medzi účastníkmi konania nebol sporný skutkový stav a sporným zostal iba výklad ust. § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zák. č. 82/2005 Z. z., účinného ku dňu vykonania kontroly.

Konštatoval, že výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce vykonáva inšpektorát práce, čo vyplýva z § 7 ods. 1 zák. č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a inšpektorátu prináleží vykonávať, o.i. i dozor nad dodržiavaním právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, s poukazom na to, že v súlade s uvedenou právnou úpravou v danej veci prvostupňový správny orgán postupoval, keď o výsledku inšpekcie práce u žalobcu spísal protokol dňa 27.7.2010 č. INA-37-05-2.2/P-E22,A25-10 s náležitosťami v zmysle § 14 ods. 1 cit. zákona. Krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalobcu, že kontrola bola zameraná na obdobie do júna 2010, keďže v čase kontroly 21.7.2010 inšpektorát zistil u žalobcu porušenie nelegálneho zamestnávania zamestnankyňou Ing. E. K., ktorá nastúpila do práce 13.7.2010 a žalobca si nesplnil oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zák. č. 461/2003 Z. z. v znení zák. č. 82/2005 Z. z. a túto zamestnankyňu neprihlásil dňa 13.7.2010 do registra poistencov na príslušnej pobočke, ale až 14.7.2010 o 10,41 h.

Podľa názoru krajského súdu žalobca si nesplnil svoju povinnosť uloženú zákonom včas a za porušenie takejto povinnosti, ktorú zákon definuje ako správny delikt, zákon jednoznačne prikazuje inšpektorátu práce, ako orgánu štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, vyvodit' postih podľa § 19 ods. 2 písm. b/ zák. č. 125/2006 Z. z. s poukazom na to, že uvedené ustanovenie stanovuje finančný postih v rozpätí od 2.000 € do 200.000 € podľa závažnosti a teda žalovaný správny orgán uložil žalobcovi postih na dolnej hranici, čo i odôvodnil

a u žalobcu zohľadnil dĺžku „nepatrného oneskorenia“ (ako to definoval sám žalobca). Konštatoval, že zákon v čase porušenia povinnosti žalobcom a spáchania správneho deliktu neumožňoval správny orgán iný postih ako finančnú pokutu. Mal za to, že novelu zákona č. 82/2005 Z. z. vykonanú zákonom č. 223/2011 Z. z. (účinnú od 20.7.2011) nebolo možné v danom prípade použiť, keďže v danom prípade u žalobcu postih bol vyodený z nesplnenia si povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zák. č. 461/2003 Z. z. v znení zák. č. 82/2005 Z. z., ktorý zamestnávateľovi jednoznačne ukladá povinnosť prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ktorý je definovaný v § 4 ods. 1, 2 cit. zákona, pred vznikom tohto poistenia, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, s poukazom na definíciu zamestnanca pre účely zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a na úpravu vzniku a zániku sociálneho poistenia podľa § 20 tohto zákona.

Krajský súd v preskúmvanej veci dospel k záveru, že námietky žalobcu nie sú dôvodné, a preto nemôžu privodiť priaznivejší výsledok v danej veci z dôvodu, že pracovný pomer vzniká odo dňa, ktorý bol dohodnutý v pracovnej zmluve ako deň nástupu do práce, s poukazom na podstatné a základné náležitosti pracovnej zmluvy podľa § 43 ods. 1 Zákonníka práce. Považoval za nesporne preukázané, že pracovná zmluva s Ing. E. K. bola uzavretá 13.7.2010 a v tento deň nastúpila i do práce podľa dohody zmluvných strán v zmysle bodu 1 pracovnej zmluvy, s poukazom na ustanovenia § 11 ods. 1 a § 47 ods. 2 Zákonníka práce. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že dňa 13.7.2010 uvedená zamestnankyňa ešte nevykonávala závislú prácu pre zamestnávateľa.

Ďalej krajský súd s poukazom na to, že zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení upravuje i následky nesplnenia si povinností zamestnávateľov uviedol, že keď v preskúmvanej veci žalobca netvrdil, že by bol postihnutý za nesplnenie si povinnosti v zmysle § 231 cit. zákona sociálnou poisťovňou, nepripadá do úvahy dvojité postih za to isté porušenie.

Podľa názoru krajského súdu záver oboch správnych orgánov zodpovedá zásadám logického myslenia a je v súlade s i hmotnoprávnymi ustanoveniami vyššie citovaných zákonov. S právnymi závermi správnych orgánov sa stotožnil. Konštatoval, že nezistil také vady konania, na ktoré by podľa § 250i ods. 3 O.s.p. musel prihliadnuť, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p., žalobcovi, ktorý v konaní nemal úspech, náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na nové konanie a rozhodnutie. Súčasne žiadal, aby mu bola priznaná proti žalovanému náhrada účelných trov konania, ktoré si uplatnil v celkovej výške 1.196,62 €.

Žalobca v dôvodoch odvolania predovšetkým namietal, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako aj rozhodnutia správnych orgánov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil, že nesprávne právne posúdenie viedlo k subsumpcii konania žalobcu, spočívajúceho v prihlásení jeho zamestnankyne Ing. E. K. do registra dôchodkového, nemocenského poistenia a poistenia v nezamestnanosti deň nasledujúci po dni začatia výkonu práce, pod skutkovú podstatu deliktu nelegálneho zamestnávania, ktoré konanie bolo porušením povinnosti prihlásiť zamestnanca do uvedeného systému najneskôr pri začatí výkonu činnosti stanovenej § 231 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, pričom išlo o jednodňové meškanie, ktoré nevyvolalo žiadne negatívne účinky v sfére zamestnanca, ani v uvedených verejných poistných systémoch, spočívajúce napr. v omeškaní s odvodovými povinnosťami (keď pracovný pomer menovanej vznikol 13. júla 2010, prihlásená do verejného poistného systému bola 14. júla 2010 v predobedňajších hodinách). Tvrdil, že nepopiera, že došlo k omeškaniu s prihlásením zamestnanca vo verejných poistných systémoch, ale nesúhlasí s tým, že jeho konanie bolo posúdené ako nelegálne zamestnávanie, ako aj s postihom, ktorý mu bol uložený za toto konanie.

Vytýkal súdu prvého stupňa, že sa náležite nezaoberal a ani sa žiadnym spôsobom nevyporiadal so žalobnými dôvodmi týkajúcimi sa posúdenia skutkovej podstaty deliktu nelegálneho zamestnávania a sankcie za tento delikt. Dôvodil, že pre správny výklad uvedenej skutkovej podstaty je potrebné použiť výklad systematický (v systéme skutkových podstatí nelegálneho zamestnávania v zákone; ale i slovenského práva fungujúceho v systéme komunitárneho práva), účelový (teleologický) a historický. V rámci historického a teleologického výkladu sa ďalej dovoľával vplyvu a významu novely zákona č. 82/2005 Z. z. vykonanej zákonom č. 223/2011 Z. z., s poukazom na to, že táto novela potvrdzuje

výklad žalobcu doterajšieho znenia ustanovenia, ktoré je potrebné vykladať reštriktívne, a to tak, ako je to explicitne vyjadrené v súčasnom znení § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z., majúc za to, že táto novela mala byť súdom prvého stupňa aplikovaná aj na daný prípad, a to v zmysle zásady, podľa ktorej sa musí použiť neskoršia právna úprava, ak je na prospech páchatel'a, a to aj na prípady skutkov realizovaných pred jej účinnosťou (čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 84 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov per analogiam).

Na podporu dôvodnosti svojho tvrdenia poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 28 Cdo 1364/2001 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 254/09.

Tvrdil, že pokiaľ súd prvého stupňa napriek všetkým dôvodom ním uvedeným vyložil ustanovenie § 2 ods. 2 písm. b) cit. zákona tak, že ním majú byť postihované aj prípady meškania zamestnávateľa s prihlásením zamestnanca do systému povinného sociálneho poistenia, ktoré bolo odstránené ešte pred uskutočnením kontroly, jeho rozhodnutie sa opiera o právny predpis, ktorý bol nesprávne vyložený, a teda ide o vadu nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorá je odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Ďalej vytykal súdu prvého stupňa, že úplne prehliadol, že pri správnom trestaní je potrebné riadiť sa zásadami, ktoré síce nie sú vo všetkých prípadoch správneho trestania vyšpecifikované dostatočne explicitne, ale napriek tomu tieto zásady existujú a je potrebné sa nimi riadiť, s poukazom na to, že pre trestné právo je charakteristická zásada nutnosti aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a ako celok priaznivejší v zmysle ustanovenia § 84 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorý uvedenú zásadu vyjadruje aj výslovne. Tvrdil, že uvedená zásada sa analogicky aplikuje i pre administratívne trestanie. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva i judikatúru súdov Českej republiky, a to: Rozsudok ESĽP zo dňa 2.9.1998 vo veci Lauko v. Slovensko, Rozsudok ESĽP zo dňa 28.10.1999 vo veci Escoubet proti Belgicko, Rozsudok ESĽP zo dňa 23.9.1998 vo veci Malge proti Francúzsko, Rozsudok Mestského súdu v Prahe zo dňa 10.6.2003, sp. zn. 28Ca 151/2002, Rozsudok NSS zo dňa 27.10.2004, sp. zn. 6A 126/2002, Rozsudok Vrchného súdu v Prahe zo dňa 29.12.1997, sp. zn. 6A 226/1995.

Namietal, že pokiaľ teda súd prvého stupňa neprihliadol k zásade, podľa ktorej trestnosť činu, ktorý mal v čase jeho spáchania znaky niektorého správneho deliktu, zaniká, ak neskorší zákon ustanoví, že tento čin nie je (správno)trestným, a nerozhodol podľa novely zákona č. 82/2005 Z. z. vykonanej zákonom č. 223/2011 Z. z., sa jeho rozhodnutie opiera o právny predpis, ktorý na vec nedopadá, a teda sa súd prvého stupňa dopustil vady nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorá je tiež odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Za nesprávne považoval aj skutkové zistenie súdu prvého stupňa, ak uzavrel, že postih bol vyvedený z nesplnenia si povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, nakoľko postih bol celkom jednoznačne odôvodnený porušením zákazu nelegálneho zamestnávania, čo v podstate viedlo k nepreskúmaniu rozhodnutia žalovaného správneho orgánu súdom prvého stupňa v medziach žaloby.

Ďalej namietal, že tým, že došlo ku skúmaniu časového obdobia i mimo rámca uvedeného v Protokole o výsledku inšpekcie (kontrolovaným malo byť obdobie: „rok 2009 a január až jún 2010“) a bol konštatovaný delikt a uložená pokuta za skutok mimo uvedeného časového rozpätia, trpí predmetné správne konanie tiež vadou podľa § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. (zistenie takej vady v konaní správneho orgánu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia). Nesúhlasil s argumentáciou súdu prvého stupňa (str. 6 rozsudku), týkajúcou sa aplikácie ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z. z., namietajúc nesprávne právne posúdenie.

Vytýkal súdu prvého stupňa, že vo svojom rozsudku vôbec nereagoval na jeho námietku, že žalovaný správny orgán sa nevysporiadal so všetkými jeho odvolacími námietkami (dôvodmi – napr. námietka nevybavenia podnetu proti začatiu konania o uložení pokuty a súvisiaca predčasnosť uloženia pokuty), vrátane namietania procesného postupu Inšpektorátu práce Nitra ako správneho orgánu prvého stupňa, čím správny orgán zaťažil navyše svoje rozhodnutie i vadou nepreskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti pre nedostatok dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p., majúc za to, že neprihliadnutie na tieto vady je vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré je tiež odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. Ďalej namietal, že rovnako súd prvého stupňa sa nevysporiadal ani s jeho žalobnými dôvodmi – argumenty pre reštriktívny výklad, poukazovanie na vyjadrenia hlavného inšpektora práce, atď.), keď ich opomenul vziať do úvahy, z ktorých dôvodov

rozsudok súdu prvého stupňa nezodpovedá požiadavkám na rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p., ktorá skutočnosť je tiež odvolacím dôvodom podľa § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p. a podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Žalovaný navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

V dôvodoch vyjadrenia uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za skutkovo a právne správne a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje. Poukázal na to, že žalobca vo svojom odvolaní uvádza tie isté dôvody, ktoré boli obsahom žaloby.

Ďalej uviedol, že v predmetnej veci bolo jednoznačne a nespochybniteľne preukázané, že žalobca si nesplnil svoju povinnosť uloženú zákonom včas a na porušenie takejto povinnosti, ktorú zákon definuje ako správny delikt, zákon jednoznačne prikazuje inšpektorátu práce, ako orgánu štátnej správy v oblasti inšpekcie práce, vyvodiť postih podľa ust. § 19 ods. 2 písm. b) zák. č. 125/2006 Z. z. v rozpätí od 2.000 € do 200.000 €, s poukazom na to, že žalobcovi bola uložená sankcia zohľadniac u neho dĺžku „nepatrného oneskorenia“ (ako to definoval sám žalobca).

Žalovaný vyslovil názor, že v tomto konkrétnom prípade boli naplnené znaky skutkovej podstaty správneho deliktu a v samotnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia boli aj kvalifikovane zhodnotené všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre samotný výrok tohto rozhodnutia a jeho odôvodnenie dostatočne poskytlo skutkovú a právnu oporu výroku rozhodnutia a tým aj samotné vymedzenie predmetu konania o správnom delikte tak, že sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním.

Konštatoval, že vychádzajúc z právnej úpravy účinnej v čase vykonávania inšpekcie práce, t.j. v čase keď k porušeniu zákona došlo, prvostupňový správny orgán nemohol uložiť sankciu v inej podobe, akou je finančný postih a ani v nižšej výške akou je suma 2.000 € (dolná hranica) spomínanej sankcie.

Poukázal na to, že zákon o nelegálnom zamestnávaní v definícii nelegálneho zamestnávania v žiadnom prípade neustanovuje povinnosť správneho orgánu skúmať, či bol objekt ochrany zasiahnutý, t.j. či došlo, alebo nedošlo k ukráteniu na poistnom, tvrdiac, že

v tomto prípade nebolo nahlásenie do Sociálnej poisťovne zrealizované včas, teda došlo k naplneniu skutkovej podstaty nelegálneho zamestnávania a či sa jedná o nepatrné oneskorenie, alebo nie, taktiež zákon nerieši ako vyvíňujúcu okolnosť.

Odvolacie námietky žalobcu považoval za nedôvodné, nakoľko z obsahu administratívneho spisu nevyplývalo, že by žalobca právne relevantným spôsobom preukázal kontrolnému orgánu legálnu existenciu splnenia oznamovacej povinnosti voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu.

Nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, s poukazom na to, že žalobca v odvolaní nijakým spôsobom dôvody odvolania aj napriek ich rozsahu nešpecifikuje, preto nie je možné zistiť, aké sú skutočné dôvody, na základe ktorých považuje napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne, majúť za to, že celé odôvodnenie riadneho opravného prostriedku žalobcu je založené na abstraktných a všeobecných úvahách, a nie na konkrétnych a jednoznačných argumentoch, ktoré by preukazovali dôvod na iné rozhodnutie prvostupňového súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s §§ 212 a nasl.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a § 211 ods. 2), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o uložení sankcie žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. b/ zákona č. 125/2006 Z. z. za porušenie zákazu vyplývajúceho z § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z., a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu

predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Predmetom preskúmavacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný správny orgán rozhodol s konečnou platnosťou o uložení sankcie žalobcovi za porušenie zákazu vyplývajúceho z ustanovení zákona č. 82/2005 Z. z.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, **či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.** Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku. Do uvedenej právnej normy bola transformovaná požiadavka tzv. „plnej

jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces, v zmysle ktorej súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo vo veci zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení zadovážených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne pochybenia, môže v zrušujúcom rozhodnutí správnemu orgánu uložiť povinnosť na ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Z obsahu administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky v danej veci zistil, že Inšpektorát práce Nitra ako prvostupňový orgán rozhodnutím zo dňa 26.10.2010 č. k.: 135/10/práv. podľa § 19 ods. 2, písm. b/ zákona č. 125/2006 Z. z. uložil žalobcovi pokutu vo výške 2.000 € za porušenie zákazu vyplývajúceho z ust. 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. na tom skutkovom základe, že žalobca využíval závislú prácu fyzickej osoby a to Ing. E. K., nar. X. pracujúcej na základe uzatvorenej pracovnej zmluvy zo dňa 13.7.2010 – administratívne práce na ekonomickom úseku, fakturácie, miesto výkonu práce B. X., N., pričom si nesplnil oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov) včas, čo bolo zistené inšpekciou práce vykonanou u žalobcu dňa 21.7. a 27.7.2010 podľa § 7 ods. 3 písm. a) zák. č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalovaný správny orgán - Národný inšpektorát práce so sídlom v Košiciach na základe odvolania žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

Podľa § 7 ods. 1, 3 písm. i/, j/ zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase konania a rozhodovania správnych orgánov v danej veci (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“) inšpektoráty práce sú orgány štátnej správy. Inšpektoráty práce sú rozpočtové organizácie. Sídla a územné obvody inšpektorátov práce sú zhodné so sídlami a územnými obvody krajov. Dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na pracoviskách jadrového zariadenia vykonáva Inšpektorát práce Nitra na celom území Slovenskej republiky.

Inšpektorát práce i rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 a osobitného predpisu, prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov (Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

Podľa § 51 zákona č. 372/1990 Zb. ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní (Zákon č. 71/1967 o správnom konaní v znení neskorších predpisov – správny poriadok).

Podľa § 3 ods. 1, 4 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prietáhov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne mu vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady na rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydat' orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Odvolačí súd v preskúmvanej veci dospel k záveru, že Inšpektorát práce Nitra príslušný na rozhodnutie podľa zákona č. 125/2006 Z. z. v prvom stupni a Národný inšpektorát práce ako odvolací správny orgán v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si nežadovážili relevantné skutočnosti pre vydanie rozhodnutí, a preto ich rozhodnutia treba považovať za predčasné a súčasne správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil vady konania majúcej vplyv na zákonnosť rozhodnutia,

z ktorých dôvodov napadnuté rozhodnutia najvyšší súd nepovažoval za súladné so zákonom, a preto súd prvého stupňa nerozhodol v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol.

Senát odvolacieho súdu dáva do pozornosti, že v kontexte s úpravou právnej teórie, ktorá v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, ďalšej špecifikácii podliehajú správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové, sa za delikt považuje len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje, pričom rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správny orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvozené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa. V konaniach zisťovania správneho deliktu, rozhodovania o vine páchatel'a za spáchanie deliktu a ukladaní sankcie zaň na základe analógie legis teda treba postupovať v súlade so zásadami trestnoprávnej zodpovednosti v zmysle právnej úpravy v zákone č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov alebo Trestného zákona.

Odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom k tomu, že zákon č. 125/2006 Z. z. neustanovuje hmotnoprávnu a ani procesnoprávnu úpravu sankcionovania správnych deliktov, bolo potrebné v preskúmvanej veci vychádzať z právnej úpravy zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na ktorú zákonodarca aj pod čiarou znenia právnej normy ustanovenej v § 7 ods. 3 písm. j) zákona č. 125/2006 Z. z. priamo odkazuje.

V predmetnej veci, keďže ide o preskúvanie zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov o postihu za správny delikt s uložením peňažnej pokuty, treba podľa názoru súdu aplikovať na danú vec čl. 6 ods. 1 prvá časť Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dohovoru, v zmysle ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, keďže Slovenská republika článkom 1 ods. 2 ústavy sa zaviazala, že uznáva a dodržiava všeobecné záväzné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky a uvedený Dohovor sa podľa článku 154c ústavy stal súčasťou právneho poriadku SR (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.) a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pojmy „trestné obvinenie“ a „práva a záväzky občianskej povahy“ pokiaľ ide o rozsah aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov dohovoru (pozri napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976).

Uvedený záver podporuje aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri napr. sp. zn. 3 Sžn 68/2004, 3Sž 85/2007, 8Sžo 28/2007, 8Sžo 147/2008), ktorá je jednotná v tom, že trestnoprávne princípy sa analogicky aplikujú i v správnom trestaní, a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému.

Napokon aj Odporúčanie výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991 na 452. Zasadnutí zástupcov ministrov odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve aj praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Tieto druhy postihu sa považujú za správne sankcie. **V zmysle zásady č. 6 uvedeného Odporúčania vo vzťahu k ukladaniu správnych sankcií je potrebné aplikovať aj nasledovné zásady:**

každá osoba, ktorá čelí správnej sankcii má byť informovaná o obvinení proti nej, mal by jej byť daný dostatočný čas na prípravu prípadu, s tým, že do úvahy sa vezme zložitosť veci ako aj tvrdosť sankcie, ktorá by mohla byť uložená, *osoba, prípadne jej zástupca, má byť informovaná o povahe dôkazov proti nej, má dostať možnosť vyjadriť sa (byť vypočutá) predtým ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie*, správny akt, ktorým sa ukladá sankcia, má obsahovať dôvody, na ktorých sa zakladá.

Vychádzajúc zo stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného v článku 1 ústavy je aj princíp právnej istoty a spravodlivosti (princíp materiálneho právneho štátu), ktorý spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že *ich budú správne vykladať a aplikovať* (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV.ÚS 92/09; ÚS 17/1999 Nález z 22. septembra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999 Nález z 13. októbra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382; I.ÚS 10/98; I.ÚS 54/02 Nález z 13. novembra 2002 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 – II. polrok, s. 750).

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z citovanej ústavnej úpravy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musia byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný

izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu.

Z uvedených dôvodov bolo povinnosťou Národného inšpektorátu práce ako aj Inšpektorátu práce Nitra v danom prípade vykonať výklad a aplikáciu právnej normy ustanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. v kontexte s účelom tohto zákona s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu.

Inšpektorát práce Nitra a aj žalovaný v preskúmvanej veci pri posudzovaní nelegálneho zamestnávania uvedenej zamestnankyne žalobcom, vychádzajúc výlučne z gramatického výkladu uvedených právnych noriem, žiadnym spôsobom nevyhodnotili postup žalobcu ako zamestnávateľa a nekonfrontovali kvalitu týchto zistených skutočností s následkami takéhoto konania v súlade s účelom zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Odvolací súd v danej veci zastáva názor, že z doposiaľ zadovážených skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, nie je možné ustáliť záver, že žalobca sa dopustil zákazu nelegálneho zamestnávania fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. Pokiaľ zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. považuje za nelegálne zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, také zamestnávanie fyzickej osoby, ktoré je založené na využívaní závislej práce tejto fyzickej osoby a zamestnávateľ má s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného zákona – Zákonníka práce, a nesplnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu, ktorým je právna úprava obsiahnutá v § 231 ods. 1, písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. a ktorá predpokladá prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodku najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, je pre posúdenie včasnosti splnenia si povinnosti prihlásenia do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodku, ako základného predpokladu pre ustálenie záveru nelegálneho zamestnávania, zistenie začiatku výkonu činnosti zamestnanca. Predloženie pracovnej zmluvy a potvrdenie prihlášky do uvedeného registra Sociálnou poisťovňou bez ďalšieho považuje odvolací súd za nepostačujúce na ustálenie záveru o nelegálnom zamestnávaní žalobcom ako zamestnávateľom najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že pracovná zmluva bola účastníkmi pracovnoprávneho vzťahu podpísaná dňa 13.7.2010, prihláška do registra bola spísaná a podpísaná tento istý deň a Sociálnou poisťovňou bola potvrdená deň nasledujúci

v doobedňajších hodinách. Skutočnosť začatia výkonu činnosti nepotvrdila ani samotná zamestnankyňa, keď len uviedla, že v deň nástupu absolvovala školenie externým školiteľom, pričom vôbec nie je zrejmé, čo patrilo do výkonu jej činností podľa rozpisu jej pracovnej náplne, čo vzhľadom na krátkosť času v danom prípade nebolo ani možné. Cieľom zákonodarcu právnou úpravou zákazu nelegálneho zamestnávania ustanovenou v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 bolo zamedziť nelegálnemu zamestnávaniu fyzických osôb zamestnávateľom. Vzhľadom k uvedenému sa odvolaciemu súdu postup správnych orgánov oboch stupňov voči žalobcovi javí za šikanózne, keď formalistickým výkladom právnej úpravy nelegálneho zamestnávania stanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 takmer počítali hodiny pre splnenie včasnosti registrácie v Sociálnej poisťovni. Najvyšší súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že účelom zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní je ochrana pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním v materiálnom zmysle, a preto i prístup k zákonu musí byť materiálny a nie formálny.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného k aplikácii ust. § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2, písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z., keďže prijatie právneho záveru o nelegálnom zamestnávaní žalobcom ako zamestnávateľom, musí vychádzať zo skutkových zistení, ktoré spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti preukazujú, že zamestnávaná osoba vzhľadom k časovému sledu mohla začať a skutočne aj začala vykonávať pracovnú činnosť v zmysle pracovnej zmluvy.

Senát najvyššieho súdu v danej súvislosti dáva do pozornosti, že v ďalšom konaní špecifické okolnosti daného prípadu vyžadujú výklad právnej normy ustanovenej v § 2 ods. 2, písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. s použitím čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, t.j. vykladať dikciu zákonného pojmu „nelegálne zamestnávanie“ v zmysle jej kvalitatívneho obsahu a za tým účelom vykonať dokazovanie tak, aby spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti uvedená zákonná podmienka bola preukázaná ako zákonný predpoklad pre prijatie záveru, že žalobca nelegálne zamestnával uvedenú zamestnankyňu v rozpore s § 3 ods. 2 uvedeného zákona.

Správny orgán prvého stupňa sa súčasne v konaní dopustil takej vady, ktorá mohla mať za následok nedostatočne zistený skutkový stav podmieňujúci zákonnosť jeho rozhodnutia, ktorý nedostatok neodstránil ani žalovaný. Zákonodarca v právnej norme § 7 ods. 3, písm. j/ zákona č. 125/2006 Z. z. stanovil, že správny orgán rozhoduje o uložení pokút

za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov, pričom odkázal na zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 74 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupku vykoná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

Z administratívneho spisu v danej veci nevyplýva, že by správny orgán so žalobcom prejednal priestupok kladený mu za vinu na ústnom pojednávaní, alebo že by sa žalobca odmietol dostaviť na ústne pojednávanie, na ktorú vadu súd prihliadol z úradnej povinnosti, keďže má za následok odňatie práva žalobcovi na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle článku 46 ods. 1 ústavy.

Nedostatočne zistený skutočný stav veci, nesprávne právne posúdenie veci a uvedené procesné pochybenie sú dostatočné dôvody pre zrušenie rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v zmysle § 250j ods. 2 písm. a/, c/, e/ O.s.p., z ktorých dôvodov sa odvolací súd ďalšími odvolacími námietkami žalobcu nezaoberal.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa podľa 250j ods. 2 písm. a/, c/, e/ O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Podľa článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný a neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Trestnoprávna zásada aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a priaznivejšia ustanovená v citovanom článku 50 ods. 6 ústavy sa vzťahuje na všetky delikty verejného práva, teda aj na ukladanie sankcií za porušenie povinností vo vzťahu chránených správnym právom. Z uvedeného vyplýva, že trestnoprávna zásada aplikácie neskoršieho zákona, ak je pre páchatel'a priaznivejšia, sa vzťahuje aj na správne delikty, a to aj v prípade, ak to zákon výslovne neustanovuje, keďže povinnosť aplikácie tejto zásady vyplýva priamo z ústavy

(pozri k tomu bližšie napr. rozsudok najvyššieho súdu vo veci Januch v. Colné riaditeľstvo SR z 24. apríla 2008 – ASPI JNS). Senát odvolacieho súdu súčasne dáva do pozornosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 120/2010, v ktorom ústavný súd vyslovil právny záver: **„Všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. Ak došlo k zmene právnej úpravy, všeobecný súd musí na túto skutočnosť reagovať a jeho reakcia musí nájsť odraz v zdôvodnení rozhodnutia.“** (č. R 22/2010 Zbierka rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky).

Vzhľadom k uvedenému bude povinnosťou správneho orgánu v ďalšom konaní postupovať podľa právnej úpravy ustanovujúcej porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania v zmysle ustanovení zákona č. 223/2011 Z. z., ktorými bol novelizovaný zákon č. 82/2005 Z. z., v zmysle ktorého sa porušenie právnej povinnosti žalobcom posudzuje pre žalobcu priaznivejšie.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodoval podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1. Žalobcovi priznal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli zaplatením súdneho poplatku za žalobu a odvolanie po 66 € a náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších prepisov za 4 úkony právnej služby (prevzatie a príprava a podanie žaloby, účasť na pojednávaní krajského súdu dňa 27.9.2011 a podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu) po 123,50 €, paušálnu náhradu po 7,41 € za jeden úkon právnej služby, cestovné vlakom na pojednávanie krajského súdu dňa 27.11.2011 (Košice-Nitra a späť) v sume 42,44 € a stratu času v trvaní 2x 13 polhodín po 12,35 € s DPH vo výške 20%, teda trovy právneho zastúpenia v celosti 1.064,62 €. V celosti súd žalobcovi priznal náhradu trov konania 1.196,62 €.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 22. augusta 2012

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth